ใบความรู้ การอ่านจับใจความสำคัญจากนิทาน

หลักการอ่านจับใจความสำคัญ

๑. อ่านจากบนลงล่างแทนการอ่านจากซ้ายไปขวาทีละตัว

๒. อย่าอ่านทุกตัวอักษรเพราะจะทำให้อ่านได้ช้า

๓. ฝึกกวาดสายตาเป็นช่วง ๆ เพื่อจะได้อ่านได้ทีละประโยค ซึ่งจะช่วยให้อ่านได้รวดเร็ว

๔.พยายามเก็บความของแต่ละตอน เมื่ออ่านจบตอนหนึ่งแล้ว โดยรู้จักแยกใจความสำคัญ และใจความที่นำมาประกอบในแต่ละข้อความออกจากกันให้ได้

๕. ขณะที่อ่านต้องนึกไว้เสมอว่าเรื่องที่กำลังอ่านอยู่นั้นเป็นเรื่องอะไร มีจุดมุ่งหมายเพื่ออะไร เมื่ออ่านจบแล้วจะได้ตอบปัญหาที่ตั้งไว้ได้

๖. พยายามให้ความสนใจในสิ่งที่ต้องการเพียงอย่างเดียว เมื่อต้องการจะอ่านเพื่อตอบปัญหา หรือจับใจความก็ไม่ควรพะวงอยู่กับเรื่องหลักภาษา หรือเรื่องราวอื่นๆที่ไม่อยู่ในความต้องการ

๗. อย่าพยายามอ่านช้าเพราะจะทำให้เสียเวลา ในบางครั้งเราอาจจะได้ทราบความหมายจากประโยคถัดไปได้

๘. ฝึกอ่านอย่างสม่ำเสมอ อ่านหนังสือหลาย ๆ ประเภท เพื่อให้เกิดความชำนาญ ในการอ่านใด ๆ ก็ตาม ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อจับใจความสำคัญของข้อความที่ได้อ่าน

LIVEWORKSHEETS

ใบความรู้ การอ่านจับใจความสำคัญจากนิทาน

ความหมายของนิทาน

นิทาน หมายถึง เรื่องที่เล่าสืบต่อกันมาเป็นเวลายาวนาน เป็นเรื่อง เล่าที่สนุกสนาน แฝงไว้ด้วยความคิด คติธรรม สอนใจ และให้ความบันเทิงแก่ผู้อ่าน สามารถนำมาปรับใช้ ในชีวิตประจำวันได้

(ไพบูลย์ ธนะพงษ์ : 2552)

ประเภทของนิทาน

ประเภทของนิทานแบ่งออกตามรูปแบบได้ ๕ ประเภท คือ

๑. นิทานปรัมปรา (Faily tale) เป็นนิทานที่มีเรื่องค่อนข้างยาว เป็นเรื่องสมมุติว่าเกิดขึ้นในที่ใดที่หนึ่ง ไม่กำหนดชัดเจนว่าที่ไหน ตัวเอกของเรื่องเป็นผู้ที่ มีคุณสมบัติพิเศษประการใดประการหนึ่ง เช่น เป็นผู้มีอำนาจ มีบุญ มีฤทธิ์เดช ทำให้ศัตรูพ่ายแพ้ได้ ถ้าเป็นหญิงมักได้แต่งงานกับชายสูงศักดิ์ เช่น ปลาบู่ทอง สโนวไวท์ และซินเดอเรลลา และมักนิยมขึ้นต้นว่า “ครั้งหนึ่งนานมาแล้ว...” หรือ “ในกาลครั้งหนึ่ง...”

๒. นิทานท้องถิ่น (Legend) เป็นนิทานที่มีเรื่องสั้นกว่านิทานปรัมปรา มักเป็นเรื่องเกี่ยวกับความเชื่อ ขนบธรรมเนียม ประเพณี โชคลาง หรือคตินิยม แต่ว่าเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจริงหรือมีเค้าความจริง มีบุคคลจริงๆ มีสถานที่จริงๆ

๓. นิทานเทพนิยาย (Myth) เป็นนิทานที่มีเทวดา นางฟ้า เป็นตัวเอกของเรื่อง เช่น เมขลา รามสูร ท้าวมหาสงกรานต์

LIVEWORKSHEETS

ใบความรู้ การอ่านจับใจความสำคัญจากนิทาน

ประเภทของนิทาน (ต่อ)

๓. นิทานเทพนิยาย (Myth) เป็นนิทานที่มีเทวดา นางฟ้า เป็นตัวเอกของเรื่อง เช่น เมขลา รามสูร ท้าวมหาสงกรานต์

๔. นิทานเรื่องสัตว์ (Animal tale) เป็นนิทานที่มีตัวเอกเป็นสัตว์ และมีความคิดและการกระทำต่างๆ ตลอดจนพูดจาอย่างคน หรืออาจมีคนเกี่ยวข้องอยู่ด้วย ทั้งคนทั้งสัตว์สามารถพูดจาโต้ตอบและปฏิบัติต่อกันได้ นิทานประเภทนี้แบ่งได้เป็น ๒ ประเภท

๔.๑ นิทานเรื่องสัตว์ประเภทคติธรรม (Fable) ได้แก่ นิทานอีสป ชาดกต่างๆ

๔.๒ นิทานเรื่องสัตว์ประเภทเล่าซ้ า หรือเล่าไม่รู้จบ (Commutative tale) เช่น เรื่อง ยายกะตา

๕. นิทานตลกขบขัน (Jest) เป็นนิทานเรื่องสั้นๆ จุดสำคัญของเรื่องอยู่ที่ไม่น่าจะเป็นไปได้ต่างๆ อาจเป็นเรื่องเกี่ยวกับความโง่กลโกง การแก้เผ็ด การแสดงปฏิภาณไหวพริบ

(ที่มา : จิระประภา บุญยนิตย์,2526 อ้างถึงใน พัณณ์ชิตา สิรภัทรศรีเสมอ, 2555)

LIVEWORKSHEETS

ใบความรู้ การอ่านจับใจความสำคัญจากนิทาน

คุณค่าของนิทาน

ความสำคัญของนิทานว่า นิทาน เป็นสิ่งที่สำคัญต่อชีวิตทั้งเด็กและผู้ใหญ่ เพราะนอกจากนิทานจะช่วยให้เด็กๆมีความสุขสนุกหรรษาแล้ว ยังเป็นโลกแห่งจินตนาการที่สมบูรณ์แบบที่คอยช่วยถักทอสายใยความรัก ความฝันสานสัมพันธ์อันอบอุ่น ความละมุนละไมในกลุ่มสมาชิกของครอบครัว อีกทั้งนิทานยังให้แง่คิดคติสอนใจและปรัชญาชีวิตอันลึกซึ้ง แก่เด็ก นิทานมีความสำคัญต่อการพัฒนาการของเด็ก ดังนี้

1. ช่วยพัฒนาเด็กทางด้านลักษณะชีวิต เด็กได้เรียนรู้ถึงลักษณะชีวิตที่ดีผ่านนิทานที่ปรารถนาให้ เด็กมีพฤติกรรมที่ดี เช่น มีคุณธรรมจริยธรรม มีความกล้าหาญ มีความยุติธรรม
2. การพัฒนาเด็กด้านบุคลิกภาพ บุคลิกภาพเป็นองค์ประกอบที่มีอยู่มากในนิทาน ซึ่งเด็กจะได้รับ รู้ถึงบุคลิกภาพที่ดีที่จะช่วยให้อยู่ในสังคมได้อย่างดี เช่น ความเชื่อมั่น การรักษาตน ความสุภาพอ่อนน้อม ความมีมารยาทที่ดี ความเป็นผู้นำ
3. การพัฒนาเด็กด้านความรู้และสติปัญญา
4. การพัฒนาเด็กในด้านทักษะและความสามารถ
5. การพัฒนาเด็กในด้านสุขภาพ นิทานเป็นกระบวนการหนึ่งที่กำหนดบทบาทในด้านสุขภาพให้ เกิดแก่เด็ก เพราะเมื่อเด็กได้อ่านหรือฟังนิทานแล้วจะก่อให้เกิดการเรียนรู้ในการที่จะรักษาสุขภาพกาย และสุขภาพจิตของตน

(ที่มา : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2550)

LIVEWORKSHEETS

ใบความรู้ การอ่านจับใจความสำคัญจากนิทาน

หลักการอ่านจับใจความสำคัญ

๑. ตั้งใจอ่าน มีสมาธิในการอ่าน

๒. อ่านเรื่องราวนั้น ๆ ตั้งแต่ต้นจนจบเรื่อง

๓. สรุปหรือจับใจความสำคัญ ว่าเป็นเรื่องอะไร มีใคร ทำอะไร กับ ใครที่ไหน เมื่อไร ทำอย่างไร

๔. ทบทวนความบางตอน หรือสาระบางเรื่องที่ยังเข้าใจ ไม่ชัดเจน ให้เข้าใจ

๕. สังเกตดูว่าผลสุดท้ายของเรื่องนั้น ๆ อะไรเกิดขึ้นบ้าง

๖. พิจารณาว่าเรื่องมีสาระหรือความสำคัญอยู่ที่ใดมีแง่คิด คติธรรม หรือคำสอน แก่ผู้อ่านอย่างไรบ้าง

๗. สรุปความคิด ทำบันทึกช่วยจำ ย่อความ ตอบคำถาม หรือทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์

LIVEWORKSHEETS